

Milí čtvrtáci a milí rodiče,

minulý týden jsme se společně vydali po Praze na místa, která u nás Beethoven navštívil. Poslechli jsme si také několik ukázek jeho skladeb, které zazněly přímo v Praze, nebo je v Praze skladatel napsal. Vzpomenete si na některé? Dnes se spolu s Beethovenem podíváme do dalších českých měst a seznámíme se i s několika významnými osobnostmi tehdejší doby. (Pokud jste ještě nestihli projít materiál z minulého týdne, doporučuji začít nejprve tím. 😊)

Čtvrté zastavení: Hradec nad Moravicí 1806, 1811

V těchto letech byl Beethoven hostem svého vídeňského přítele a mecenáše¹ knížete Karla Lichnowského na zámku v Hradci nad Moravicí. Možná jste o tomto zámku už slyšeli v souvislosti s interpretační soutěží Beethovenův Hradec. Pořádají se tu také skladatelské kurzy Dílna pro nejmladší skladatele. Vypadá jako z pohádky, že?

Jako v pohádce se tu musel cítit i Beethoven, když tu při své první návštěvě hledal úlevu od nesnesitelného pobytu ve Vídni obsazené Napoleonovými vojsky (o Napoleonovi bude v souvislosti s Beethovenem ještě řeč později). Důvodem druhé návštěvy mohla být účast na opavském provedení *Mše C dur, op. 86*, ze které si nyní můžeme poslechnout alespoň kousek její druhé části – radostné *Gloria*. Je to skladba pro symfonický orchestr, sbor a sólisty. Pokuste se vyjmenovat co nejvíce nástrojů symfonického orchestru.

https://www.youtube.com/watch?v=v_wfcEXIGto

¹ Mecenáš je člověk podporující umění a umělce.

Páté zastavení: *Teplíce 1811, 1812*

Léto 1811 a 1812 trávil Beethoven v českých severozápadních lázních, zejména Teplících, aby zde léčil svou ušní chorobu. Jistě si vzpomenete na video dua Vrámmoll, jak ho tato choroba velice trápila, až nakonec ztratil sluch. V Teplících se Beethoven seznámil s významnými hosty z okruhu německých spisovatelů a umělců. Nejdůležitější bylo setkání se spisovatelem Johannem Wolfgangem Goethem. K jejich společným procházkám se váže údajná příhoda s císařskou rodinou, kdy se Goethe měl vrchnosti klanět, zatímco skladatel se obrátil zády. Těžko říct, jak to ve skutečnosti bylo, pravdou ale je, že vrchnost (šlechta) byla pro Beethovena mnohdy velice důležitá, jak se dozvíme za chvíli...

Dům U Zlaté harfy v Lázeňské ulici v Teplících, kde byl Beethoven ubytován

V Teplících pracoval Beethoven vedle slavné 8. *symfonie* například na *Sonátě pro klavír a housle G dur, op. 96*. V jejím úvodu můžeme slyšet krásný rozhovor (dialog) houslí a klavíru, které si mezi sebou nejprve předávají úvodní **motiv** s trylkem a později si takto „posílají“ i další motivy. Tomuto napodobení říkáme v hudbě **imitace**.

<https://www.youtube.com/watch?v=7II1Lt0E6Ls>

Beethoven a česká šlechta

Možná jste už v hodinách vlastivědy nebo během návštěv hradů a zámků zaslechli něco o českých šlechtických rodech. Vybavíte si třeba nějaké? Beethoven už od mládí udržoval styky s českou šlechtou, která se intenzivně věnovala hudbě a kultuře. Někteří příslušníci šlechty se stali jeho mecenáši – například o Karlu Lichnowském už jsme mluvili v souvislosti s Beethovenovým pobytem na zámku v Hradci nad Moravicí. Kníže Franz Joseph Maximilian

von Lobkowitz zakoupil některé Beethovenovy skladby, aby ho finančně zajistil. Vzpomenete si z videa dua Vrámmoll, kterou symfonii chtěl Beethoven nejprve věnovat Napoleonovi, ale nakonec ji věnoval Lobkoviczovi?

Zámek Lobkoviczů v Nelahozevsi²

Jistě jste správně odpověděli, že se jedná o 3. symfonii zvanou „Eroica“.

<https://www.youtube.com/watch?v=nbGV-MVfgec>

Její poslechem zakončíme naše Putování s Beethovenem po českých zemích³, jeho tvorbě se ale budeme věnovat i dále. Vy zatím můžete putovat na vlastní pěst – poslechem Beethovenových dalších skladeb nebo navštívením některého z těchto míst v rámci výletu.

Šťastnou cestu Vám přeje

nová paní učitelka

Petra Čtveráčková

ctverackova.petra@gmail.com

² Vzpomenete si, který významný český skladatel se v Nelahozevsi narodil?

³ Zdroj pro zvědavé rodiče: 😊

https://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_detail&id=5661